

NORGES HØYESTERETT

Den 17. mars 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg, Kallerud og Bergsjø i

HR-2016-00605-U, (sak nr. 2016/470), straffesak, anke over kjennelse:

I.

A

(advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

II.

B

(advokat Mette Yvonne Larsen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder lagmannsrettens avvisning av anker fra to tiltalte over tingrettens beslutning truffet under hovedforhandlingen i den såkalte Limesaken. Det rettslige spørsmål denne saken reiser er i det vesentlige behandlet i ankeutvalgets kjennelse i dag i sak nr. 2016/469.
- (2) A med flere er tiltalt etter straffeloven 1902 § 224, jf. § 60a for grov menneskehandel som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe mv. Hovedforhandling pågår i Oslo tingrett. Flere av forsvarerne har krevd innsyn i lydopptak politiet skal ha gjort av samtaler med informanter i startfasen av etterforskingen. Forsvarernes innsynskrav gjelder opptak av samtaler med informanter som er blant de fornærmede i saken.
- (3) De tiltalte og deres forsvarere er blitt gjort kjent med at en særskilt dommer, jf. straffeprosessloven § 272a, skal ha avsagt kjennelse der påtalemyndigheten er gitt

anledning til å nekte innsyn i opplysninger som påtalemyndigheten ikke vil påberope som bevis. De tiltalte ved forsvarerne fremsatte begjæring om omgjøring av den særskilte dommerens kjennelse, subsidiært anke. Ved Borgarting lagmannsretts kjennelse 15. februar 2016 ble ankene avvist under henvisning til at bare advokaten særskilt oppnevnt etter straffeprosessloven § 100a, har ankerett over kjennelse om begrensninger i innsynsretten etter § 242a. De tiltalte ved forsvarerne har anket lagmannsrettens kjennelse i denne saken til Høyesterett. Høyesteretts ankeutvalg har i dag i en begrunnet kjennelse i sak nr. 2016/469 forkastet ankene.

- (4) Saken her gjelder begjæring om innsyn i det samme materialet som er omhandlet i ankeutvalgets sak nr. 2016/469. Forskjellen er at kravet er fremsatt overfor den dømmende rett ved innledning av hovedforhandlingen. Forsvarerne gjorde gjeldende at tingretten måtte ta stilling til begjæringen uavhengig av at det var truffet kjennelse av en særskilt dommer om innsynsnektelse. Tingretten tok i en begrunnet kjennelse 27. januar 2016 ikke begjæringen til følge. Retten viste blant annet til at den dømmende rett er bundet av avgjørelsen truffet av den særskilte dommeren, jf. straffeprosessloven § 272a andre ledd, hvor dette uttrykkelig fremgår.
- (5) A og B anket tingrettens avgjørelse til lagmannsretten. Lagmannsretten aviste ankene i kjennelse 26. februar 2016. I kjennelsen viste lagmannsretten blant annet til at kjennelser og beslutninger truffet under hovedforhandlingen etter straffeprosessloven § 378 i utgangspunktet ikke kan påankes, og at ingen av unntaksbestemmelsene i nr. 1 til 5 kom til anvendelse.
- (6) A og B har anket lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett. Påtalemyndigheten har tatt til motmæle. Anførlene er de samme som i sak nr. 2016/469.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankene er videre anker over kjennelse, og straffeprosessloven § 388 første ledd kommer til anvendelse. I medhold av første ledd nr. 1 har utvalget full kompetanse ved anke over kjennelse "når den avviser en sak fra den underordnede rett fordi saken ikke hører under domstolene, eller fordi den allerede er rettskraftig avgjort". Etter utvalgets oppfatning må uttrykket også omfatte en situasjon som i denne saken.
- (8) Ankeutvalget viser til utvalgets kjennelse i sak nr. 2016/469, hvor det er slått fast at straffeprosessloven fastsetter et tosporet system for avgjørelser om nektelse av innsyn etter § 242a, og at det bare er den særskilte advokaten oppnevnt etter § 100a som har ankerett. Det endrer ikke noe på dette at forsvarerne har valgt å fremsette innsynsbegjæringen også overfor den dømmende rett.
- (9) Lagmannsretten har som nevnt avgjort saken ut fra at tingrettens avgjørelse er truffet under hovedforhandlingen, og at det av den grunn ikke foreligger ankerett. Ankeutvalget er enig i at de tiltaltes ankerett er avskåret også etter straffeprosessloven § 378. Som lagmannsretten peker på, gir ikke unntaket i § 378 nr. 5 ankerett for de tiltalte.
- (10) Ankene må etter dette forkastes.
- (11) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Ankene forkastes

Knut H. Kallerud
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: